

Гук [і], літары І, і

і і

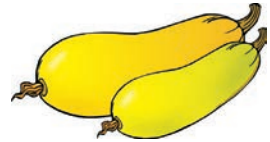
8. Разгледзьце малюнкi. Прачытайце спачатку назвы садавіны, потым — гародніны. Які гук абазначаецца рознымі літарамі ў рускай і беларускай мовах?

садавіна

лімоны
кабачкі
буракі
вішні
апельсіны

гародніна

9. Запішыце літары, спалучэнні літар і словы.

і ір ім мі и ін іс іг
І Іван Іра

10. Прачытайце словы пад малюнкамі.

дыня

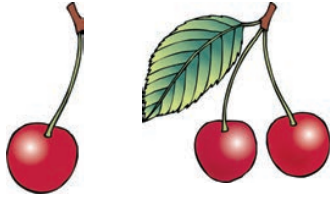
дын..

персік

персік..

вішня

вішн..

яблык

яблык..

Запішыце словы, якія абазначаюць многа прадметаў. Падкрэсліце ў іх літару *і*.

11. Паслухайце верш.

Абжора

— Ой, які ў цябе живоцік!

Што ясі ты, бегемоцік?

— Я спярша, мае сябры,
з'еў бананаў тры вядры,
апельсінаў з'еў паўбочкі,
мандарынаў — два мяшочки,
соку выпіў вёдраў сем...

Вось пасплю і болей з'ем.

Д. Вінаградаў.

Якую садавіну любіць есці бегемоцік? Чаму аўтар называе яго абжорам?

Знайдзіце і прачытайце словы з літарай *і*.

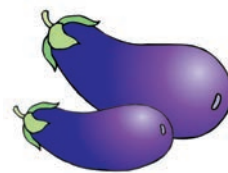
12. Прачытайце подпісы пад малюнкамі. «Збярыце» ў кошык гародніну, у назве якой ёсць *і*.

буракі

памідоры

баклажаны

морква

фасоля

агуркі

капуста

радыска

Запішыце словы з літарай *і*.

13. Дапоўніце сказы словамі.

Між галін віселі сакавітыя

У бабулі выраслі

Запішыце сказы.

14. Прачытайце скарагаворку і навучыцеся правільна вымаўляць яе.

Поле Павел буракі, а Ларыса — агуркі.

Выпішыце словы з літарай *і*.

15. Прачытайце назву верша і разгледзьце малюнак да яго. Пра якую парў года пойдзе размова ў творы? Паслухайце верш.

Гародніна і садавіна

Гародніна
і садавіна
з восеньскага
лімузіна:
грушы, морква,
кабачкі,
слівы, бручка,
буракі,
бульба, яблыкі,
хурма,
гарбузы.
І ўсё — дарма.

Дзеці, вы сказаць павінны:
што — гародніна,
што — садавіна?

Н. Галіноўская.

Чаму садавіна і гародніна едуць у «восеньскім лімузіне»?

Выпішыце назвы садавіны і гародніны з літарай *і*.

16. Прачытайце тэкст.

Міша і Міла едуць у Іванава. Там жыве бабуля. У яе свой дом. За домам вялікі сад. Там растуць яблыні і слівы. Бабуля чакае ўнукаў.

Прачытайце сказы, у якіх ёсць словы з літарай *і*. Выпішыце той сказ, у якім больш слоў з літарай *і*.

17. Прачытайце, дапаўняючы словы гукам [і].

М..к..та	..гар	..вянец
Ал..на	..на	М..нск
В..ктар	..рына	..вацэвічы

Выпішыце словы, у якія трэба ўставіць вялікую літару *І*.

Успомніце назвы гарадоў і вёсак Беларусі, у якіх ёсць літары *І, і*.

18. Прачытайце і адгадайце загадку. Запішыце слова-адгадку.

І спінку мае,
і вушка мае,
і носік мае,
і хвосцік
за сабой цягае.

У. Мацвеенка.

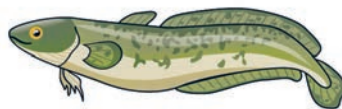
Пакажыце на малюнку тую іголку, пра якую ідзе размова ў загадцы.

19. Прачытайце скорогаворку. Хто такі налім? Чаму яго цяжка злавіць?

Ігар і Іра лавілі наліма.

Ды слізкі налім няўлоўны зусім.

А. Зэкаў.

Назавіце словы з літарай *і*. Выпішыце тыя з іх, у якіх ёсць некалькі літар *і*.

20. Прачытайце. Спішыце. Падкрэсліце ў словах літару *і*.

У Ноны і Ніны — ніткі і тканіна.
(С. Шах.)

Апостраф (')

21. Прачытайце словы.

верабей

вераб'і

Якім з прапанаваных слоў можна падпісаць малюнак? Назавіце па парадку гукі ў гэтым слове. Які знак пішацца ў слове *вераб'і*?

Завяжы вузлялок!

Апостраф не літара, а надградковы знак.

Там, дзе ў слове стаіць апостраф, пры чытанні вымаўляецца гук [й].

22. Запішыце словы з апострафам.

Б'е п'е вераб'і пер'е сям'я
Дар'я Мар'я Мар'іна